

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

23 Ocak 2026 tarihinde Bitlis ili Güroymak (Norşin) ilçesinde, Rojava'daki sivillere yönelik saldırılara karşı barışçıl ve anayasal bir hak kapsamında yapılmak istenen basın açıklaması ve yürüyüş, kolluk güçleri tarafından şiddet kullanılarak müdahale edilmiş; çok sayıda yurttaş işkence ve kötü muameleye maruz bırakılarak gözaltına alınmış ve hukuki hiçbir dayanağı bulunmayan gerekçelerle tutuklanmıştır. Bu müdahalenin bizzat Güroymak Kaymakamı Mehmet Zahit Uzun tarafından sahada yönetildiği, gözaltı sürecinde işkence ve kötü muamele uygulandığı ve aynı mülki amirin yargı süreçlerine fiilen müdahil olduğu görülmüştür. Güroymak ilçesinde yaşanan bu olayda; işkence, kötü muamele, keyfi gözaltı ve tutuklamalarla ortaya çıkan ağır hak ihlallerinin tüm yönleriyle tespit edilmesi, Kaymakam Mehmet Zahit Uzun'un bu süreçteki rolünün açığa çıkarılması, ilçe kaymakamının savcı ve mahkeme heyetleriyle hafta sonu olmasına rağmen yapılan görüşmelerin içeriği ile yargı sürecine müdahale edilip edilmediğinin araştırılması ve gözaltı aracı ile ilçe emniyet müdürlüğünde gerçekleşen insanlık dışı uygulamaların sorumlularının belirlenmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Hüseyin OLAN
Bitlis Milletvekili

GEREKÇE

23 Ocak 2026 tarihinde Bitlis'in Norşin (Güroymak) ilçesinde, Rojava'da sivilleri hedef alan saldırılara karşı demokratik ve barışçıl bir basın açıklaması ve yürüyüş düzenlenmek istenmiştir. Söz konusu eylem, Anayasa'nın 34'üncü maddesiyle güvence altına alınmış toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı kapsamında olması ve valilik tarafından hiçbir yasak kararı olmamasına rağmen kolluk güçleri tarafından sert ve orantısız bir müdahaleyle engellenmiştir.

Bu müdahale sırasında 8 kişi gözaltına alınmış, ertesi gün 2 kişi daha gözaltına alınarak gözaltına alınan kişi sayısı 10'a yükselmiştir. Gözaltına alınan kişilerin tamamı, herhangi bir direnç göstermemelerine ve kolluk kuvvetlerine veya kamu mallarına yönelik en ufak bir zarar söz konusu olmamasına rağmen, gözaltı araçlarında ve Norşin İlçe Emniyet Müdürlüğü binasında yurttaşlar darp ve işkenceye maruz bırakılmıştır.

Aralarında önceki dönem HDP Bitlis İl Eşbaşkanlığı yapmış Rumet DURSUN, Bitlis İl Genel Meclisi Eşbaşkanı Berivan DURSUN ve İl Genel Meclis Üyesi Mahmut Tanış'ın da bulunduğu gözaltındaki kişiler, ters kelepçe, darp, işkence, tehdit ve aşağılayıcı muameleye maruz kalmıştır. Özellikle Rumet Dursun'un yüz ve vücudunda ağır darp izleri bulunduğu, bir yurttaşın kolunun bilekten kırıldığı, bazı kişilerin ise emniyet binası içinde güvenlik kameralarının olmadığı alanlarda işkence gördükleri yönündeki beyanlar işkencenin süreklilik ve kasıt unsurlarını açıkça ortaya koymaktadır.

Bitlis Valiliği tarafından herhangi bir yasaklama kararı bulunmamasına rağmen, Güroymak Cumhuriyet Başsavcılığı, demokratik hakların kullanımı kapsamında yapılmak istenen basın açıklamasını "Kanuna Aykırı Toplantı ve Yürüyüşlere Silahsız Katılarak İhtara Rağmen Kendiliğinden Dağılmama" suçu kapsamında değerlendirerek gözaltına alınan kişilerin tutuklanmasını talep etmiş; bu kapsamda 5 kişi hakkında tutuklama kararı verilmiş, 5 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştır.

Özellikle Bitlis İl Genel Meclisi üyesi Mahmut Tanış'ın bakmakla yükümlü olduğu 21 yaşında Down Sendromlu çocuğu olması ve çocuğun evde tek olmasına rağmen mahkeme tutuklama kararı vermiştir.

Söz konusu olaylarda dikkat çekici ve son derece vahim olan hususlardan biri, Norşin Kaymakamı Mehmet Zahit Uzun'un yalnızca kolluk müdahalesini sahada bizzat yönetmesi değil, aynı zamanda gözaltı ve tutuklama süreçlerinde de aktif bir rol üstlenmesidir.

Kaymakamın, cumartesi ve pazar günleri olmasına rağmen adliyeye giderek savcı ve hâkimlerle görüştüğü görülmüş ve ardından tutuklama kararları verilmiştir.

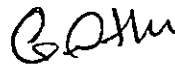
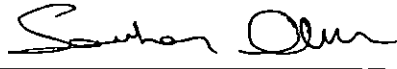
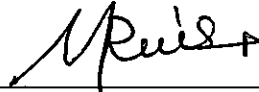
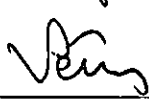
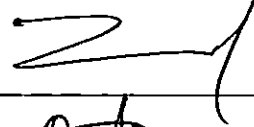
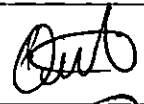
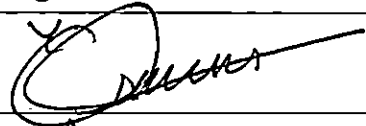
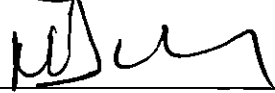
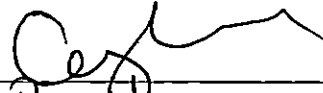
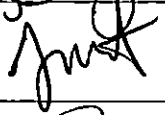
Bu durum, yargı bağımsızlığına gölge düşüren ciddi bir müdahale anlamı taşımaktadır. İçişleri Bakanlığı tarafından atanan kaymakamlar hem mülki idare amiri hem güvenlik amiri hem savcı hem de hâkim gibi çalışma yürütmesi güçler ayrılığı ilkesinin ne denli yok edildiğinin açık kanıtı niteliğindedir.

Nitekim tutuklama kararlarının gerekçeleri incelendiğinde, “Bijî Rojava” sloganı dışında dosyada herhangi bir somut delilin bulunmadığı görülmektedir. Bu da tutuklama kararının hukuk normları çerçevesinde değil “hukuk” kisvesi adı altında siyasi saiklerin keyfi cezalandırma ve toplumu sindirme amacıyla verildiğini açıkça görülmektedir.

Yaşananlar, Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere açıkça aykırıdır. Türkiye’nin imzacısı olduğu İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi işkence ve kötü muamelenin mutlak biçimde yasak olduğunu hüküm altına almıştır. Bu yasak, olağanüstü hâller de dâhil olmak üzere hiçbir koşulda askıya alınamaz.

Buna rağmen Güroymak ilçesinde yaşananlar, Türkiye’de uzun süredir kurumsallaşmış olan cezasızlık rejiminin nasıl işletildiğini, yerel ve uluslararası hukuk normlarının bölge illerinde nasıl görmezden gelindiğini bir kez daha gözler önüne sermektedir.

Güroymak ilçesinde yaşanan bu olayda; işkence, kötü muamele, keyfi gözetim ve tutuklamalarla ortaya çıkan ağır hak ihlallerinin tüm yönleriyle tespit edilmesi, Kaymakam Mehmet Zahit Uzun’un bu süreçteki rolünün açığa çıkarılması, ilçe kaymakamının gözetimine alınan yurttaşları yargılayacak savcı ve mahkeme heyetleriyle hafta sonu olmasına rağmen yapılan görüşmelerin içeriği ile yargı sürecine müdahale edilip edilmediğinin araştırılması ve gözetim aracı ile ilçe emniyet müdürlüğünde gerçekleşen insanlık dışı uygulamaların sorumlularının belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10			
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	